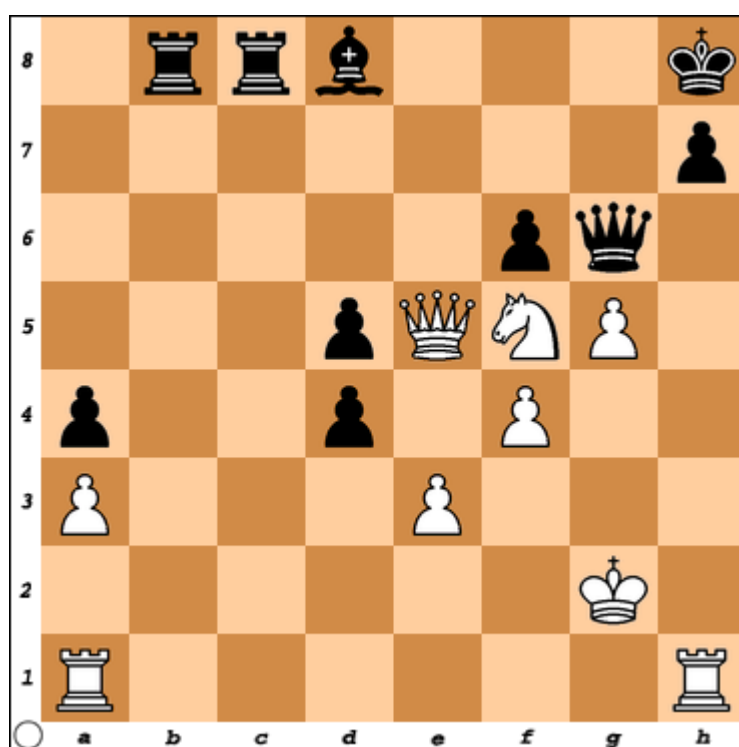

løst og fast omkring

Skørping Skakklub

Oktober 2019

46. årgang nr. 1

Hvid trækker

Hvid: Schekachikhin mod sort: Matlakov Spillet i Sochi 2019

Løsning side: 30

Sommerskak

Byfestskak i Skørping

Fra 75 års jubilæumsfesten

Løvfaldsturneringen 2019 hos Eurotechnic

Rapport fra det skaklige sommer-Himmerland v/HA

Stener Mousten havde fornøjelsen af at være den første vært for en runde sommerskak i denne omgang. Den fandt sted mandag den 17. juni, og maden var ikke noget problem. Finna Simonsen var nemlig også inviteret, og de to bød i fællesskab på en dejlig sommermenu bestående af hamburgerryg med grønt samt tilsvarende røde jordbær som dessert.

Under middagen blev der også tid til et par fællessange, som værten akkompagnerede på sin violin. Her insisterede Stener på, at den første sang skulle være ”Den danske sang er en ung blond pige”, værtens meget klare kommentar til den opstandelse, der i det foregående år har været omkring det, som nogle lettere forstyrrede personer har betegnet som noget i retning af en racistisk sang. De 10 tilstedeværende helt enige i, at sangen er både fuldstændig uskyldig og samtidig smuk, så der blev virkelig sunget igennem. Og det var Stener meget tilfreds med! - Senere hilste forsamlingen på ”Onkel Kristian” fra Minnesota der vel nærmest kan betegnes som klubbens æresborger. Også dette skete for fulde basuner (vokaler og violin).

Efter denne dejlige indledning gik man over til lynskak. Det kneb lidt med at få opstillet de 4 nødvendige spil, da nogle brikker og ure manglede, men til sidst faldt alt på plads. Forud for turneringen blev det bestemt, at vinderen skulle skrive referat om aftenen i det næste klubblad, og det er grunden til, at overtegnede står som skribent, da jeg tabte den lodtrækning, der blev nødvendig, da førstepladsen måtte deles.

Slutstillingen:

1/3. Allan Jensen	6
Peter Langeland	6
Hans Andersen	6
4. Sven Erik Østergaard	5
5/7. Patrick Lemonnier	4
Bent Kargaard Nielsen	4
Lars Jørgensen	4
8. Henrik Dalsgaard	1
9. Stener Mousten	0

Som man kan se, vidste Stener alt om, hvilke pligter der hører med til at være vært... Hans 0 på tavlen skyldtes således ikke, at han hjalp Finna med opvasken, men derimod spillet ved brættet. – Som det indirekte fremgår af skemaet, var selskabet på ingen måde indstillet på kompromiser denne aften – ingen af partierne endte remis!

- - -

Mandag den 22. juli var vi en tur på landet, nemlig på Niels Christians gård, Hjortholm. Med 20 gæster blev den tidligere rekord for en sommerskak overgået med afstand. Vi giver straks ordet videre til turneringsvinderen, Jacob Fog:

Jeg mødte for første gang i flere år forventningsfuldt op til sommerskak hos NCD. Det plejer at være en blanding af god mad, godt selskab og masser af lynskak. Og jeg blev ikke skuffet. Hele 20 mand mødte op. Så efter den lækre mad spillede vi lynskak – alle mod alle – i to grupper.

Jeg endte i øverste gruppe og frygtede det værste. Meget overraskende lykkedes det mig at vinde gruppen – ifølge Jon fordi jeg havde forberedt mig hjemmefra.

Tak for en herlig aften!

Jacob Fog

Slutstillingerne på Hjortholm:

Gruppe 1:

1. Jacob Fog	9	p
2. Arne Fjordside	6½	-
3/4. Jon Johnsen	6	-
Regnar Simonsen	6	-
5/7. Niels Chr. Davidsen	4	-
Brian Pedersen	4	-
Georg Sigaard	4	-
8/9. Jesper Møller	2	-
Hans Andersen	2	-
10. Sven Erik Østergaard	1½	-

Gruppe 2:

1/2. Louise M. Mygind	4 p
Allan Jensen	4 –
3/4. Jens Müller	2 –
Bent Kargaard Nielsen	2 –

Omkamp: Louise Malthé Mygind – **Allan Jensen** 0 - 1

Vinder/referent HA

Med henholdsvis 9, 20 og 12 deltagere, kan man roligt konstatere, at der var stor opbakning til årets sommerskak. Vi ses igen i den solfyldte sommerudgave 2020!

PS: Den nye ”tradition” med at turneringsvinderen hver gang skriver et referat af aftenens forløb, er blevet en succes – motivationen er lige som til stede hver gang! Så det kører nok videre på samme vis til næste år.

Byfestskak – nye vilkår, nye udfordringer v/RTK,HA

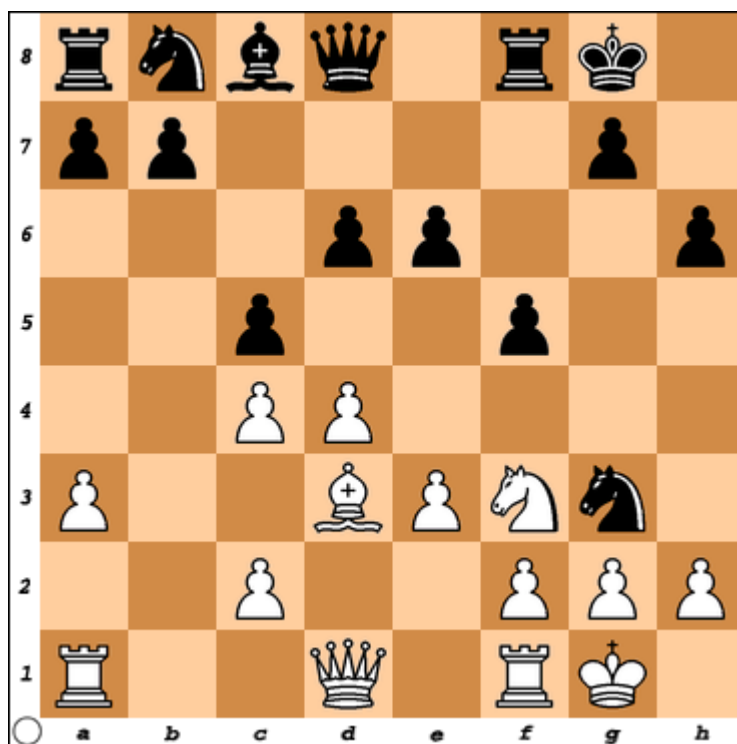
Det var ikke udpræget let at stå som arrangør af Skørping Skakklubs indslag ved byfesten i Skørping 2019. Klubben havde i forvejen anmodet om at få skakken flyttet fra lørdag formiddag til fredag. Årsagen hertil var, at byfestens planlæggere gennem en årrække har sat os på lørdag formiddag sammen med børnenes legetøjsloppemarked ned gennem hovedgaden. Det har medført, at vi mildt sagt har set meget lidt til vores ”kerne kunder”, nemlig større børn, unge og voksne personer, der kunne gå hen at blive grebet af skak, hvis de så nogen fornøje sig kæmpeskak ude på gaden eller på torvet. Vores anmodning måtte bestyrelsen vente længe på, og først med særdeles kort varsel fik vi at vide, at skakken blev sat på programmet fredag aften i stedet for lørdag formiddag. På det tidspunkt var det ikke så let at få fat i spillere, der lige kunne afsætte fredag aften til det ædle formål.

Trods alt lykkedes det at få fat i en god håndfuld spillere, som faktisk kunne finde tid til at spille skak fredag aften, men da spillerne ankom, var arrangørerne vildt forvirrede, for de havde ikke lige noget område til os, hvor der kunne spilles skak.

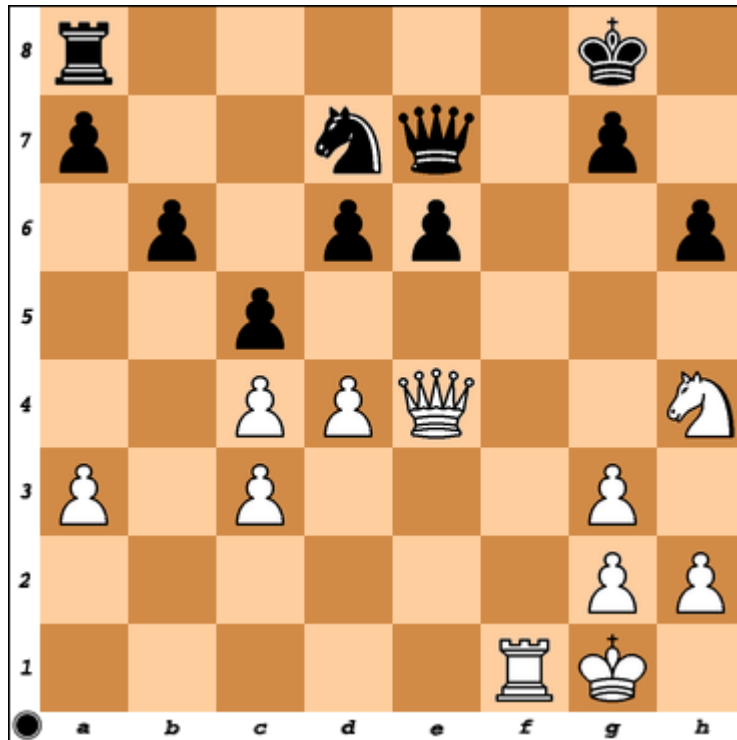
Først prøvede man, om vi kunne spille på det græsareal, der ligger ved OK-tanken tæt på Kulturstationen, men pladsen var for trang. Så forsøgte man sig med det areal på Torvet, hvor vi i efterhånden mange år har gennemført turneringen, men pladsen var i dagens løb uventet for arrangørerne blevet omdannet til en P-plads, så nu var der ikke plads til skak. Det endte så med, at skakken blev henvist til et helt tredje spillested, nemlig Kulturstationens ”baggård” øst for den bygning, vi befinder os i til daglig. Selv om det måtte siges at være ganske langt fra ”alfarvej” - her hovedgaden i Skørping - viste det sig noget uventet, at der var en hel del personer til stede, som også fulgte med i kæmpeskakturneringen, som omfattede alle de fremmødte klubmedlemmer, Allan Jensen, Lars Jørgensen, Jørgen V. Schacht, Louise M. Mygind, Bent K. Nielsen og formand Rasmus Kristiansen. Jonas Bilstrup var også til stede og han forsøgte at kapre medlemmer blandt de nysgerrige, mens de øvrige spillede kæmpeskak på livet løs.

De 6 deltagere skulle spille alle mod alle, og ganske hurtigt skete der overraskelser. Louise slog således selveste formanden, medens Jørgen måtte afstå et halvt point til Lars. Rasmus og Jørgen vandt nu alle de efterfølgende partier, så forud for det sidste og afgørende indbyrdes parti førte Jørgen med $\frac{1}{2}$ point foran Rasmus, som derfor var tvunget til at trække det længste strå i slutopgøret. Sådan kom det da også til at gå, idet Rasmus vandt ”finalen” på tid – slutstillingen var dog også meget gunstig for turneringsvinderen. **Rasmus Kristiansen** blev dermed vinder af kæmpeskakken 2019. – Med det begrænsede deltagerantal varede turneringen ikke så længe, så der blev også tid til, at tilskuerne kunne komme til at spille på brættet. Overraskende nok var de allermest ivrige for at komme til en større flok kinesiske udvekslingsstudenter, som så ud til at besidde en vis forstand på spillet. Desværre var det ikke lige så let at få dem kanaliseret over i Skørping Skakklub...

Byfesten var vist nok generelt plaget af problemer i årets planlægningsfase; det var ikke kun os, der blev udsat for overraskelser. Bagefter har samtlige medlemmer af planlægningsudvalget da også trukket sig fra deres poster. Alt står derefter åbent hvad angår byfesten i 2020, men klubbens ønsker må være at fastholde fredag aften, dog med en bedre fysisk placering. Gerne nederst i Jyllandsgade som i gamle dage.

12, fxc3!? Her ville de fleste mere eller mindre automatisk slå tilbage med h-bonden; man har jo lært, at bønderne så vidt muligt skal slå ind mod midten. Det er måske også korrekt her, men Lars' ambition var nok ikke at sejre i et langt slutspil, men på mere voldelig vis. Og her kunne en åben f-linje måske bruges. Det videre forløb viser, at Lars så rigtigt. **12, - b6 13, c3 Lb7** Den lyse løber blev slet ikke noget problem for sort i dette parti. **14, De2 Sd7 15, e4!?** Så skal der åbnes for alvor. **15, - fxe4?!** Her fortalte Allan efter partiet, at han stærkt overvejede 15, - f4, som vist også er stærkere i og med at centrum ikke bliver åbnet, hvilket hvid er mest beredt til. Under alle omstændigheder er stillingen efter 15, - f4 ikke let at vurdere, hvilket ganske ofte kendetegner de stillinger, der opstår i den hollandske åbning. Hvids gode greb om centrum sikrer ham i det følgende en vis fordel, da han nu også opnår et godt tryk mod bonden på e6. **16, Lxe4 Lxe4 17, Dxe4 De7 18, Sh4!** Springerens fik øje på det dejlige felt g6. **18, - Txf1?!+** Ikke unaturligt, men det er bedre at spille 18, - Sf6 med trussel mod den hvide dronning. Selv derefter har hvid dog overhånden. Det er hans gode kongestilling, der samtidig med åbningen af f-linjen med det geniale 12, fxc3 gør udslaget. **19, Txf1** Med trussel mod tårnet på a8.

19, - Te8?! Her var spillerne bagefter enige om, at 19, - Tf8 var et bedre træk for sort i den vanskelige stilling, fx kan sort efter 20, Txf8+ så med 20, - Sxf8 forsvare sig mod den hvide springers uantastede indfald på g6. En anden praktisk mulighed var 19, - d5!?, fx 20, cxd5 Sf6 og nu 21, Dxe6+ Dxe6 22, dxe6 med visse chancer for sort i slutspillet. I denne variant kan hvid dog strø grus i det sorte maskineri, hvis han i stedet for dronningafbytningen i træk 21 spiller finter så som 21, d6!? (med dobbeltrussel på sorts dronning og tårn) og nok endnu bedre 21, Sf5! Spørgsmålet er så, om hvid havde fundet disse finurligheder frem, nu får sort i stedet blot en ganske udsigtsløs stilling. **20, Sg6 Dg5 21, Sf4 e5** Her kunne sort overveje 21, - Sf6. Hvid kan så ikke spille 22, Sxe6? Sxe4 23, Sxg5 Sxg5 med sort officersgevinst. Men der er bedre muligheder for hvid i træk 22 end slaget på e6. **22, Dd5+ Kh8?!** Lars mener, at sort skulle have sat majestæten på h7, da feltet g6, som den hvide springer gerne vil betræde, så ville have været dækket to gange. **23, Df7!** Ad omveje har den hvide dronning sneget sig ind bag fjendens linjer, og nu har sort store problemer. **23, - Tg8?!** Mere modstand var der nok i 23, - Sf6, hvor hvid stadig skal arbejde for sejren. **24, Dxd7** Måske er 24, Sd5 endnu bedre. Desværre ender partiet nu lidt tragikomisk, men Allan var kommet i alvorlig tidnød og spillede nu efter lang tids godt forsvarsspil det overraskende og virkelig dårlige **24, - exd4??** Allan kunne heller ikke selv forklare bagefter, hvorfor han ikke indkasserede springeren på f4 med sin bonde på e5 i stedet for denne centrumsbonde. Efter 24, - exf4 25, Txf4 bevarer

hvid ganske vist fordel, men gevinstføringen er ikke simpel. Nu vinder Lars hurtigt. **25, cxd4 cxd4 26, De6 Dc5 27, Sg6+ Kh7 28, De4** og Allan opgav uden lige at fyre hævnsskakken 28, - d4+ af først. Stillingen er da også tabt. 1 – 0

Noter: HA

Lars Jørgensen er også part i det følgende parti, som er spillet i efterårsturneringens 5. runde. Men her er det hans modstander, der trækker det længste strå:

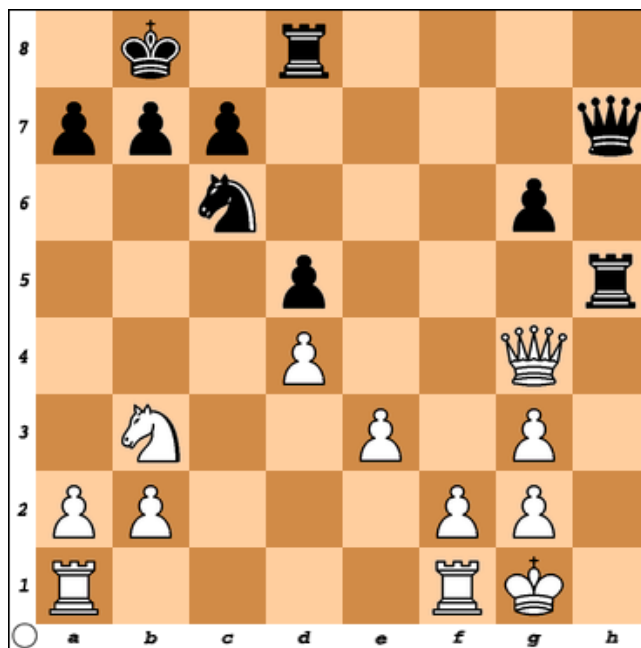
Hvid: Brian Pedersen

Sort: Lars Jørgensen

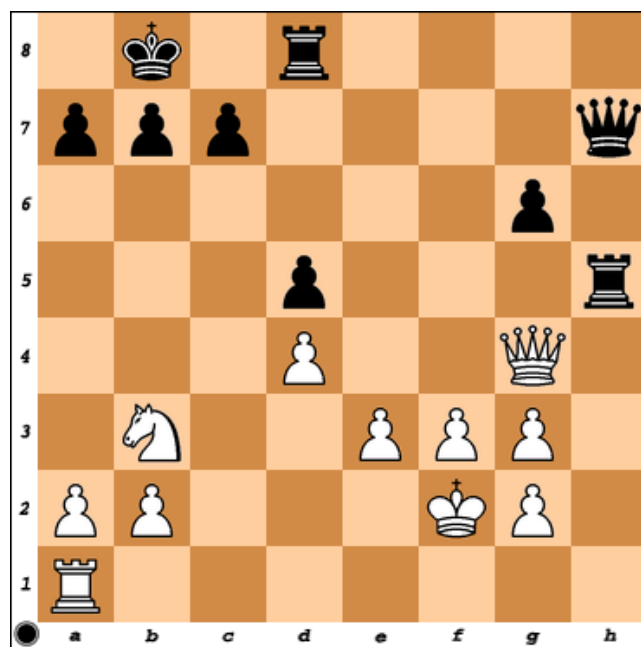
Spillet d. 30.09.2019

1, d4 d5 2, Lf4 Dette tidligere løbertræk har Brian ofte benyttet sig af gennem de sidste mange år. I gamle dage, hvilket vil sige for 40 – 50 år siden blev det anset for at være uskadeligt for sort. Men i hvert fald lokalt har det på det seneste vundet flere tilhængere. Således er Brian ikke alene om at bruge det hos os, og flere spillere fra Aalborg Skakforening – også blandt dem fra den øverste styrkehyldede – er med i fanskaren. **2, - Sf6 3, e3 Lf5 4, Sf3 Sc6 5, Le2 e6** Indtil videre et stille og roligt åbningsforløb. Teoribøgerne har ikke særligt meget om stillingen, der lægger op til langvarig og omhyggelig troppeopbygning, i stik modsætning til vilde gambitter og andre planer om voldelige overfald. **6, 0-0 Sh5 7, Lg5 f6?! Meget farligt pga. den latent hængende springer på h5. Men nu kommer der fut i fejemoget. 8, Lh4 g5!? 9, Sxg5 fxg5 10, Lxh5+ Lg6** Nu har Brian et interessant valg: Skal han a) spille **11, Lxg6+ hxg6 12, Lg3** med plusbonde og ruineret sort kongefløj, men hvor sort måske senere efter egen lang rokade kan finde på at storme fremad på den åbne kongefløj eller b) sikre sig en langsigtet positionsfordel. Han tager det sikre med **11, Lg3 Ld6 12, Sd2 De7 13, c4** Nu er det åbenlyst, at Lars går efter den lange rokade, så Brian lægger nu an til en kommende aktion på dronningefløjen, der har ligget stille hen indtil nu. **13, - 0-0-0 14, cxd5 exd5 15, Dg4+ Kb8 16, Sb3 Lxg3 17, hxg3** Denne solide bondeformation foran den hvide konge opstår ganske ofte efter den åbning, Brian har begivet sig ud i. **17, - Lf7!** Tvinger hvid til at åbne h-linjen, hvor Lars kan få alvorligt modspil. **18, Lxg6 hxg6** Nu skal Lars blot have hele artilleriet transporteret til højre fløj, og så ruller angrebet mod den hvide majestæt. Så simpelt fungerer det dog ikke helt i virkeligheden. **19, Dxc5 Th5 20, Dg4 Dh7** Stillingen er

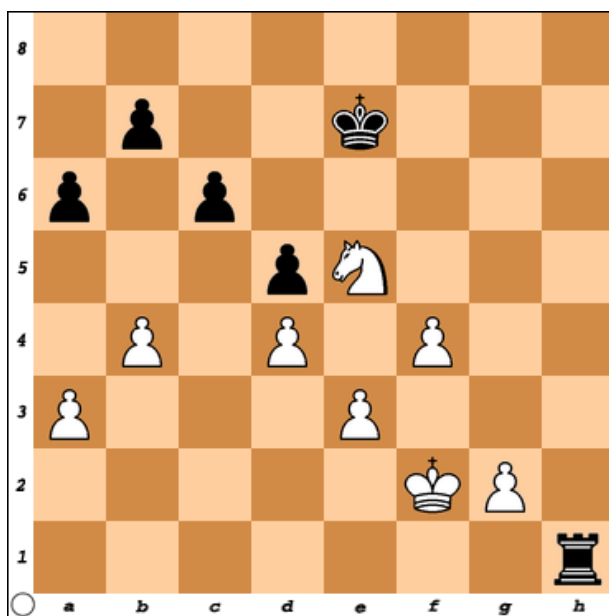
nu højspændt, Lars har etableret et farligt modspil og truer øjeblikkelig mat. Men det står samtidig klart, at Brian vil have fordel i et eventuelt slutspil.

21, f3 Denne bonde skulle fremad, og det er klart bedst at nøjes med et enkelt skridt.
21, - Sb4! Lusket. Hvis den blot kan få lov til at stå et øjeblik på d3, bliver hvid mat efter en tårnskak på h1, og så indeholder det også andre kvaliteter. Men Brian er vågen på vagten: **22, Tfd1 Sc2** Så der var mere end det rene lusk i Lars' 21, træk. Lars truer nu både på a1 og e3, og Brian vælger givet det mindste onde med **23, Kf2 Sxa1 24, Txa1**

Sort vandt en officer, men hvid risikerer ikke længere at få en hurtig mat i hovedet. Stillingen er meget interessant og ikke let at vurdere. **24, - Df7 25, Sc5** Efter en længere periode på stald vil springeren nu også lege med. **25, - Df5!?** En interessant og samtidig lidt overraskende beslutning fra Lars' side. Det er altid vanskeligt at skifte fra rå angreb til positionelle slagudvekslinger, ikke mindst for en skaklig voldsmand som Lars. **26, Dxf5** Tvunget, da dronningen ellers fortsætter til c2 med skak og bondegevinst. **26, - gxf5** Et meget spændende slutspil dukkede op oven på dronningafbytningen. Sorts strategi må være den simple at indkassere nogle hvide bønder med rå magt, mens hvid skal etablere en eller flere fribønder, der kan holde sort beskæftiget eller måske endda koste et af tårnene. **27, Tc1 Td6 28, Sd3 c6 29, Se5** Et superfelt til hesten. **29, - Kc8 30, g4 fxc4 31, Sxg4** Brian har gjort store fremskridt inden for de seneste 5 træk. Hans bondehær bliver ikke sjov at have med at gøre for Lars. Det var jo også på engområderne nord for Støvring, at salig Skippers Klements bondehær holdt til i 1500-tallet. **31, - Kd7 32, Se5+ Ke6 33, b4 a6 34, a3 Ke7 35, Tg1 Tdh6 36, f4 Th1 37, Txb1 Txb1**

Så er vi kommet frem til partiets afgørende fase, et rent bonderæs. **38, g4 Ta1 39, g5 Txa3 40, f5 a5 41, f6+ Kf8 42, g6 axb4 43, Sd7+ ,** og her opgav Lars, da den hvide f-bonde går direkte i dronning. Et meget spændende parti, der var skarpt opdelt i forskellige faser.

1 – 0

Noter: HA

Jon Johnsen har sendt bladet sit spændende opgør mod Mark Torpegaard og forsynet det med grundige kommentarer (det kan vi godt lide på redaktionen!):

Hvid: Mark Torpegaard Jensen

Sort: Jon Johnsen

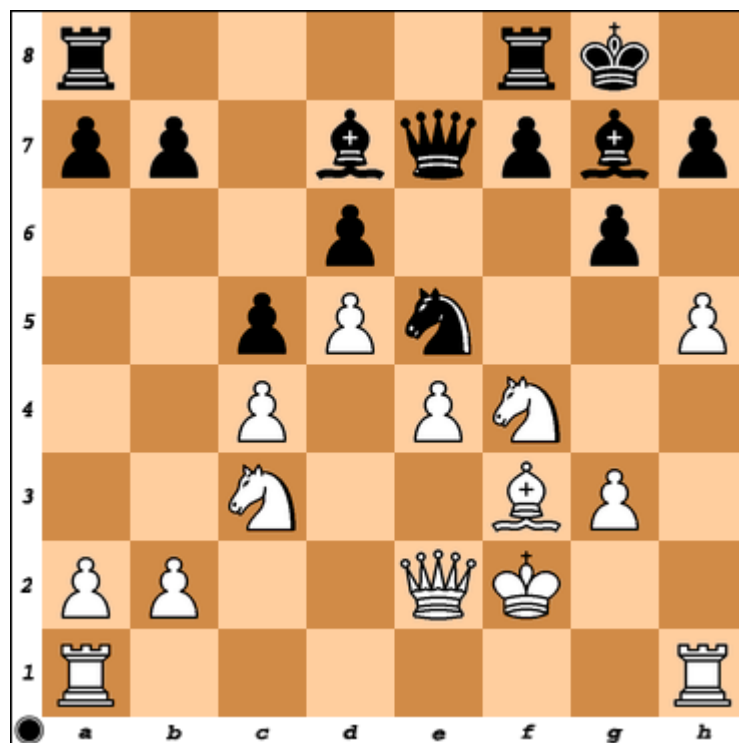
Spillet d. 23.09.2019

1, c4 Sf6 2, g3 d6 3, Lg2 g6 4, d4 Lg7 5, Sc3 0-0 6, h3 c6 Både hvids og sorts 6. træk anføres som de bedste valg af Stockfish (SF), som mener at hvid har en fordel på 0,41 her. Trækket h3 er dog en kendt ingrediens i at bekæmpe kongeindisk, hvor der kæmpes om d4, og en sort løber på g4 kan binde og endda afbytte en hest på f3. **7, e4 Sbd7** Selv om trækkene 6, - c6 og 7, e4 fulgte varianten, som SF vurderede til +0,41, så afveg jeg fra den med 7, - Sbd7. Og minsandten om ikke SF nu vurderer stillingen til + 0,22. Javel ja. Der er nok måleusikkerhed her...! **8, f4**

Nu er partiet via trækstilling kommet ind i firebondeangrebet i kongeindisk. I denne sammenhæng ser placeringen af hvids randbonde på h3 lidt underlig ud, det ville de færreste nok have trukket som fortsættelse af firebondeangrebet. Fianchettoen til g2 er vist heller ikke standard i denne opstilling. – Men når hvid stiller sig op i den store stil her, så er er tiden inde til et modstød via centrum. På ham! En mulighed ville være 8, - c5, men da hvids bondeformation på kongefløjen er svækket, så

virkede det mere logisk med **8, - e5! 9, d5? Sh5** I stedet for 9, d5 anføres 9, Le3 som bedre for hvid af SF. Sort burde imidlertid have indskudt en afbytning af c-bønderne på feltet d5, men det var fristende at lade springeren sigte på den udækkede bonde på g3; og senere kan f5 måske spilles... **10, Sge2 exf4 11, Lxf4 Sxf4 12, Sxf4 Se5** Dette træk er tematisk, men det ser lidt skarpere ud at true på c3 ved at indskyde 12, - Da5 13, Tc1 inden hesten placeres på e5 (ifølge SF). Men bonden på c4 hænger nu, den kan dækkes med 13, Db3 (SF), men hvid valgte **13, De2 Dg5 14, Kf2 c5!?** Ser ikke energisk ud (SF angiver 14, - Te8, men hvorfor så ikke 14, - f5 for at åbne i en fart?). Men med en stabilisering af centrum tænkte jeg, at hvid ville være på hælene i lang tid endnu, da fremstød f5 kan kombineres med b5, som ville give en ubehagelig tofrontskrig at forsvare sig i, samtidig med at hvids kongestilling er luftig. **15, Lf3 Ld7 16, h4 De7 17, h5?**

Ideen med 17, Lf3 var at bringe hvids konge i sikkerhed på g2. Men det kom ikke, så nu er det tid til endnu et modstød. Det ser ikke kønt ud at åbne sorts kongestilling sådan, men hvids officerer bliver ukoordinerede nu, så det er tid til at tage initiativet. **17, - g5 18, Sd3 Sxc4?!** Her er 18, - f5 tilsyneladende endnu bedre af hensyn til linjeåbningen. Hvis hvid bytter springere på e5 (som jeg ikke brød mig om...), så kan sort slå tilbage med dronningen, som beskyder bonden på g3, og hvid må så spille Kg2 isf. Kg1; men så fanges Lf3 med g5-g4. Hvid bør derfor nok ignorere bondetabet

og spille 19, g4 for at modvirke dette. **19, Sxc5 Ld4+ 20, Ke1** Ellers vinder sort en officer med f.eks. **20, Kf1 Se3+ 21, Ke1 dxc5. 20, - dxc5 21, Dxc4 g4 22, Le2 De5** Alternativet var **22, Lg2 De5 23, Se2**, som havde været bedre – paradoksalt nok fordi hvid har lidt mere manøvrerum; f5 kan besvares med Tf1 og fxe4 med Tf4. Men det er naturligvis svært nu for hvid. **23, Dd3 a6 24, a4 f5** Nu kom fremstødet f5 endelig! SF anfører, at 23, - a6 var en fejl, fordi f5 skulle havret spillet som det bedste i træk 23. Og SF angiver, at hvid bør spille Kd2, Taf1 og Kc1 for at stabilisere. I al beskedenhed tænkte jeg her på Aljehkins ord om, at når modstanderen har en svaghed (som bonden på g3), så gælder det om at give ham en til: efter sorts næste træk truer både c5-c4 og b7-b5, så der ikke bliver fred for hvids konge på dronningefløjen. **25, Ta2 Tac8 26, Kd2 fxe4 27, Sxe4 Lf5** hvorefter hvid opgav. Springerens tabes nu; selv om den står midt på brættet, så kan den ikke undsættes. (Ifølge SF overså jeg, at 26, - c4 (Javel!!) fulgt af f4 og fxg3 med march mod forvandlingsfeltet ville have været en mere tvingende afslutning.

0 – 1

Noter: Jon Johnsen

Fra 75 års-jubilæumsfesten v/HA

Fredag den 4. oktober 2019 kunne Skørping Skakklub præcis på selve fødselsdagen fejre, at det var 75 år siden, klubben blev stiftet. I den anledning havde klubben indkaldt til fest. Efter at bestyrelsen havde haft nogle problemer med at finde det rigtige sted til fejringen, fandt man frem til Shell Motel i Støvring, et sted som nok var kendt, men ikke tidligere besøgt af hovedparten af gæsterne.

Menuen stod på en meget omfattende buffet, der bød på absolut *alt*, et sultent medlem af Skørping Skakklub kan begære; lakseroulade, fiskefilet, kyllingebryst, tyndsteg, leverpostej, ribbenssteg, mørbradbøf, ost, frugtterne og en hel del flere retter. Og man kunne tage igen og igen af samme fad – fx lakserouladen, hvis det var det, man syntes allerbedst om (som denne artikels forfatter!) – et system, der er vellidt blandt skakklubbens medlemmer. Og alt det fik man for beskedne 100 kr. – et fantastisk tilbud, som selvfølgelig skyldtes tilskud fra klubkassen. Drikkevarer skulle man selv betale, men det var ikke nogen større ulempe; stort set alle skulle jo køre hjem senere på aftenen.

Spisningen er for alvor gået i gang...

- og tempoet blev ikke sat ned lige med det samme...

23 personer var mødt op til festen. Størsteparten var nuværende medlemmer, men der var også pårørende og tidligere aktive med. Efter maden skulle der efter bedste Skørping-tradition synges fællessang, og der blev selvfølgelig lagt ud med ”Onkel fra Minnesota”, klubbens skytshelgen kan man vel nærmest kalde den gode Onkel Christian. – Da stemmebåndene nu var smurt, tog Patrick Lemonnier (for 4. gang i klubbens historie!) initiativet til endelig skulle lære hans yndlings sang ”La Fanchon”. Da både dirigenten og koret (altså forsamlingen) havde fået ret lidt alkohol indenbords på dette tidspunkt lykkedes projektet faktisk til fulde. Nu *kan* Skørping Skakklub faktisk synge ”La Fanchon”, som nok også bliver en klassiker i vores lag.

Patrick er ved at gøre klar til "La Fanchon", forsøg 4. Alle ved, hvad der forestår.

Da der først blev lukket op for sangbogen, gik det raskt derudaf. Med korte mellemrum stod den på "Skuld' gammel venskab rent forgå", "Jeg har aldrig få'ed noget", Frank Sinatras "My Way" m.fl. (alle sangene var trykt og omdelt på forhånd). Sidst på aftenen sang Jens Müller solo på "Nipeleku kwetu, jumbe" en østafrikansk vise på swahili. Da den ikke var trykt på forhånd, og da ikke alle lige mestrede den swahiliske tunge, krævede forsamlingen, at Jens genoptager projektet ved årets julefrokost. Det lovede han så.

Ingen sang uden musikledsagelse. Aftenen igennem trakterede Bent Kargaard Nielsen sit medbragte "Hammond-orgel" (teknisk set hedder monstrummet sikkert noget andet!) som ledsagelse til skønsangen. Vi vidste godt i forvejen, at Bent kunne noget med et "klaver", og nu fik vi syn for sagen!

Med ryggen til Stener Mousten og Mette Kristiansen. Fra venstre med fronten til Jonas Bilstrup, Finna Simonsen, Jesper Hansen og Louise Malthe Mygind. I baggrunden er Heine Kragelund ved at sørge for nye forsyninger af lækker mad.

Fra venstre ses Niels Chr. Davidsen, Regnar Simonsen, Patrick Lemonnier, Hans Andersen, Lars Jørgensen og Jonas Bilstrup.

Det er først på aftenen og folk er sultne. Her er det Mette Kristiansen, Stener Mousten, Jens Müller og Brian Pedersen.

Hen på aftenen fik flere af gæsterne lyst til at sige et par ord til forsamlingen. Den første var Heine Kragelund, der som ung var medlem af klubben, og nu mange år efter hjælper os overordentlig meget ved at stille sin virksomheds kantine til rådighed for Skørping Skakklub til holdkampe og løvfaldsturneringer. I en til tider følelsesladet tale takkede han for mange gode timer i klubben – både til hverdag og fest. Noget af det, han især huskede, var, at man blev virkelig godt modtaget af klubbens

andre medlemmer – også dem, der var meget ældre end ham selv – og resultatet heraf var selvfølgelig, at man efter ganske kort tid følte sig hjemme i fællesskabet.

Siden fulgte Jakob Søgaard trop på ”talerstolen”. Han kunne fortælle, at hans egen far Niels Søgaard Jakobsen for mange år siden var medlem af Skørping Skakklub, og nu håber Jakob så, at barnebarnet også vil tage det kongelige spil til sig. – Også Finna Simonsen, Stener Moustén, Bo Bøgh Lassen og formanden, Rasmus Kristiansen tog ordet for kortere bemærkninger. Fælles for alle var, at man ønskede at give udtryk for sin glæde over at komme i klublokalerne om mandagen og for den venlige og samtidig frie tone, der kendetegner foreningen.

Festen startede kl. 19.00 og lidt over kl. 23.00 sluttede en overordentlig hyggelig komsammen, hvor minderne spillede en stor rolle. Skak og snak om skakspillet var der derimod ikke så meget af – den slags ordnes om mandagen.

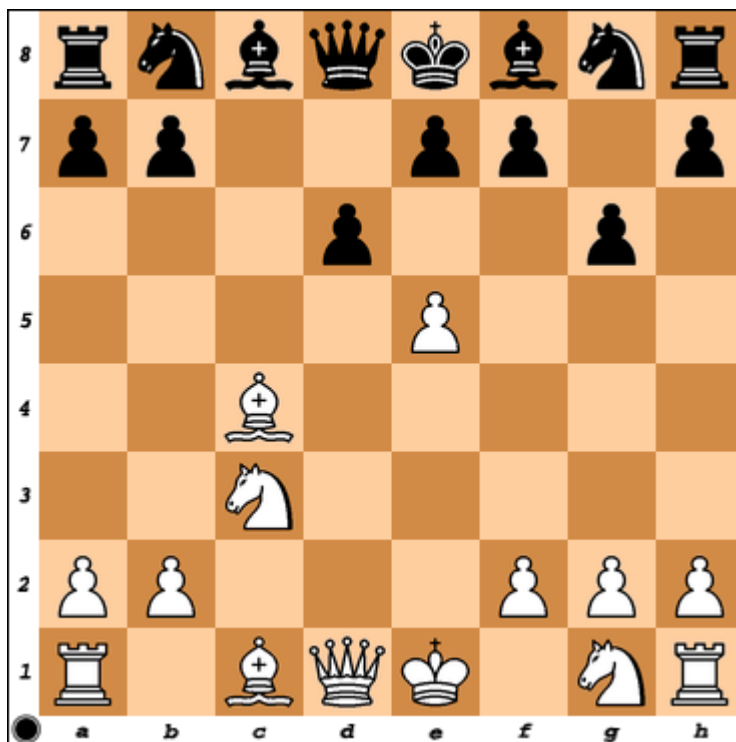
Om skakhelte og åbningsfælder v/ Peter Langeland + HA

Alle sportsgrene har helte. Fodbolden har Messi, Ronaldo og Harald Nielsen for nu at tage nogle blandede bolsjer, håndbolden Anja Andersen og Mikkel Hansen for at vælge nogle lokale giganter. Skakken har gennem tiderne haft fx Mihail Tal, Garry Kasparov og Bobby Fischer. Derimod har hverken Spasski, Karpov og vel egentlig heller ikke den nuværende verdensmester, Magnus Carlsen, den status. De spiller lidt for maskinagtigt (og det gør de godt!), mens de 3 førstnævnte mestre turde tage chancer og spillede friskt og risikofyldt med partier fyldt med ofre. Respekt for mod og skakskønhed!

Den store danske skakhelt har selvfølgelig gennem de sidste 60 år været Bent Larsen, tidligere var Aron Nimzowitsch højt agtet og respekteret, men han manglede dog to egenskaber: han var ikke dansker, selv om han boede her i en årrække, men oprindelig fra Riga i det nuværende Letland, og så var han også en ærkepositions-spiller – modsat Larsen. – Derfor har der i en del år ikke været så meget snak om skakidoler i Skørping Skakklub, men ét enkelt medlem har fundet sig en rigtig skakhelt, nemlig Peter Langeland. Hans store forbillede, som han har truffet på nettet er Mato Jelic fra Australien. Og Peter prøver nu at spille som ham, kækt, frækt og frontalt, hvilket ofte i praksis kan oversættes til gambitspil.

Senest har Peter via Jelic fundet et kraftigt bekæmpelsesmiddel mod den sicilianske åbning, som man jo meget ofte støder på i praktisk spil. Hans universalmiddel mod den åbning hedder ”Smith-Morra-gambit”, og den skal man begive sig ind i allerede i træk 2:

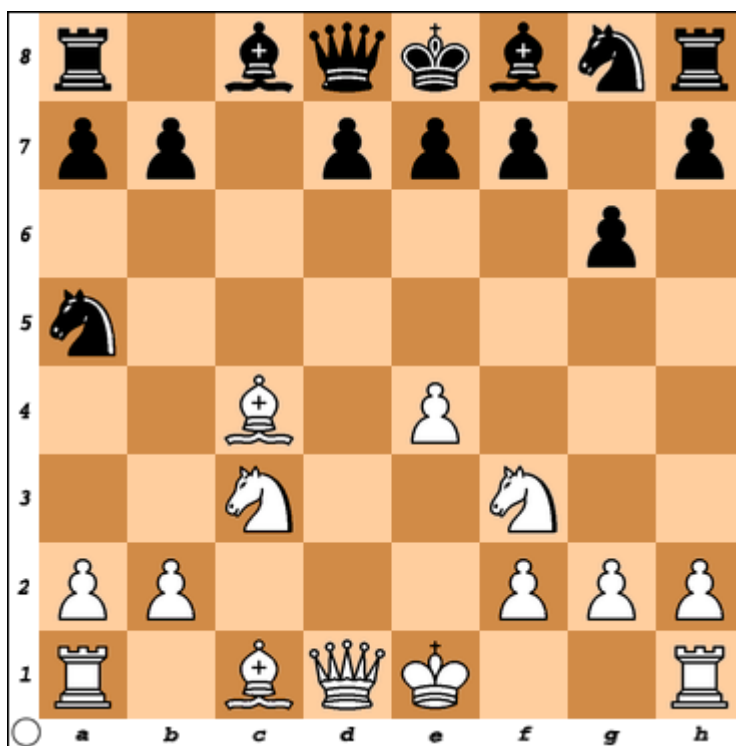
1, e4 c5 2, d4!? I omkring 90 % af alle sicilianere spiller hvid 2, Sf3. Andre udmærkede, men sjældnere andettræk er 2, Sc3 eller 2, f4. **2, - cxd4** Spilles stort set altid, det er jo ikke hver dag, man får en centrumsbonde ”foræret” i træk 2. Sort kan dog også gå mere forsigtigt til værks med fx 2, - g6 osv. **3, c3!?** Så ofrer hvid en bonde. Der er også andre friske muligheder i træk 3, se længere fremme i artiklen. **3, - dxc3** Afprøvet er også trækkene 3, - d3 samt 3, - Sf6 og 3, - d5. Ingen af disse muligheder resulterer i sort fordel, så man kan vel lige så godt snuppe bonden på c3, som de fleste gør. **4, Sxc3 d6** Helt naturligt, sort kan dog også vælge andre træk her, men nu skal vi følge ham i afgrunden. Trækket 4, - d6 er dog i sig selv helt i orden. **5, Lc4 g6? 6, e5!?**

Så er det fældetid. Men mange sortspillere har gennem tiden begærligt indkasseret endnu en bonde med 6, - dxe5??. og som regel opgivet efter at hvid er fortsat med 7, Lxf7+! Kxf7 8, Dxd8 og selvfølgelig gevinst.

Ovenstående erfaring kunne få sort til at spille åbningen lidt anderledes, fx sådan her:

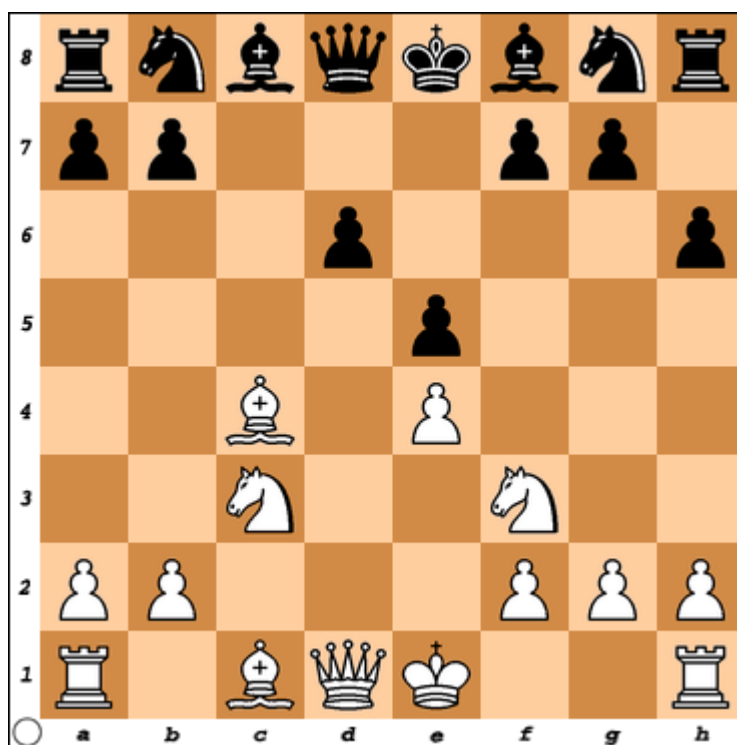
1, e4 c5 2, d4 cxd4 3, c3 dxc3 4, Sxc3 Sc6 Det mest almindelige, som dog ikke nødvendigvis rækker til udligning. **5, Sf3 g6** Bondetræk til d6 og e6 er rimelige alternativer. En vild russer, Peterson, har spillet 5, - e5 mod selveste afdøde GM Igor Bondarevski, men ikke med større held. Læg mærke til, at selv stormestre altså spiller Smith-Morra med hvid! **6, Lc4 Sa5?** Blandt andet spillet i partiet Dubek – Weinstein, USA 1958. Weinstein var en stærk mester på det tidspunkt. 6, - Lg7, som er bedre, fører til et kompliceret spil for begge parter.

Dubek opnåede hurtigt gevinststilling i det ovennævnte parti med 7, Dd4 f6 8, 0-0 Sh6 9, e5! Sf5 10, exf6! (truer med f6-f7 mat, så sort kan ikke slå den hvide dronning) 10, - exf6 11, Te1+ Le7 12, Sd5!! Meget smukt. På 12, - Sxd4 følger der nu 13, Sxf6+ Kf8 14, Lh6 mat! Derfor prøvede Weinstein 12, - Kf8, men stod til tab efter 13, Txe7 Dxe7 14, Lh6+. Jelic og Peter - vist nok især førstnævnte - har fundet en anden effektiv løsning for hvid i diagramstillingen, nemlig **7, Lxf7+! Kxf7 8, Dd4! Lg7 9, Sg5+** På 9, - Ke8 følger nu det simple 10, Dxc7 og på 9, - Kf8 er der lige 10, Sxe6+! med dronningevinst.

Vi snupper lige et tredje og sidste eksempel, som viser, at hvid også kan vælge andre veje i varianten:

1, e4 c5 2, d4 cxd4 3, Sf3 Ser mere positionelt og mindre ambitiøst ud. Men her er der også lagt miner ud. **3, - e5!?** Ser godt ud for sort, for nu kan hvid ikke spille **4, Sxe5??** Da5+ og hvid mister en springer. Og nu ser det bare ud til, at sort har en god og befæstet centrumsbonde i overskud. Men: **4, c3 dxc3 5, Sxc3 d6 6, Lc4 h6?** Rettet imod et hvidt springerudfald til g5, men der er ikke tid til den slags.

Nu bliver det smukt: **7, Lxf7+ Kxf7 8, Sxe5+ Ke8** Efter 8, - dxe5 taber sort sin nu udækkede dronning på d8; på 8, - Ke7 kommer 9, Sd5+ Ke8 10, Dh5+ eller her 9, - Ke6 10, Dg4 mat. Endelig fører 8, - Kf6 til 9, Sd5+ Kxe5 10, Dh5+ Kxe4 (ikke 10, - Ke6 11, Df5 mat eller 10, - Dg5 11, Lxg5) 11, f3+ Kd4 (På 11, - Kd3 går angrebet videre med 12, Dg6+) 12, Le3+ Kc4 13, Tc1+ Kb5 14, Sc7+ Ka4/Kb4 også til mat efter 15, Db5+. **9, Dh5+** med gevinst efter 10, - g6 11, Dxg6+ Ke7 12, Df7 mat.

Eksemplerne er overbevisende, men er det ikke bare fordi sort har lavet store fejl i de præsenterede eksempler? Faktisk ikke, min egen gamle teoribogen ("Encyclopedia of Chess Openings") er nærmest støvsuget for varianter, hvor sort kan opnå fordel imod det hurtige overfald – det optimale for sort er at få en nogenlunde lige stilling ud af

sagen. På nettet drager flere da også den konklusion, at Smith-Morra er en *korrekt* gambit, altså en satsning, der ikke blot giver pote, hvis modstanderen begår fejl. Tankevækkende! Måske skulle alle i klubben til at benytte den i holdkampe, hvis de har hvid?!

PS: Af hensyn til Peter Langelands videre færd sammen med sin nye favoritåbning, vil vi ikke her afsløre, hvordan sort kan stabilisere stillingen undervejs, det er i øvrigt slet ikke nogen simpel sag. De viste eksempler skal man dog næppe begive sig ud i – dem kender hr. Langeland for godt!!!

Til almindelig oplysning: Gambitten har nok været kendt i flere hundrede år, men fik i første omgang navnet ”Morra-gambit” efter *Pierre Morra* fra Nice, Frankrig (1900 – 1969), som selv holdt af at spille den og anbefalede den i en bog om gambitten. Senere fik amerikaneren *Ken Smith* fra Dallas, Texas (1930 – 1999) også smag på at bruge den skarpe åbning, og han skrev også litteratur om den. I angelsaksisk skak fik åbningen derfor navnet Smith-Morra Gambit, mens den en del steder i Europa stadig blot kendes som Morra-Gambit.

Jelic´ mange opslag på nettet om denne og mange andre skarpe åbninger finder du let ved at søge på ”Mato Jelic” og ”Smith-Morra Gambit”. Kig selv – manden er interessant at høre på! Og en rigtig skakhelt i Peters øjne!

Selv de bedste kan fejle v/HA

Rigtigt ofte sker det for os i Skørping Skakklub, at vi spiller et rigtigt dårligt, tabende træk, hvorefter vi alt efter temperament bruger minutter, timer eller måske dage på at spekulere på, hvorfor vi kunne vælge et så elendigt, stupidt, latterligt træk. Sådan noget sker jo aldrig for de gode spillere...

Og det passer så nok alligevel ikke helt. For nylig blev man i hvert fald vidner til en ordentlig brøler, ja faktisk flere af dem, i et parti spillet på allerhøjeste plan, nemlig en kvartfinale ved World Cuppen i Khanty-Mansiysk i Sibirien i september 2019.

Kombattanterne, Yu Yangyi fra Kina og Nikita Vitiugov fra Rusland, havde også deres ratingpapirer i orden med tal på henholdsvis 2763 og 2732.

Efter 8 indledende partier, hvoraf de 4 første var med almindelig betænkningstid og de sidste 4 som henholdsvis hurtigskak og lynskak var stillingen uafgjort 4-4.

Matchen skulle så afgøres i et såkaldt ”Armageddon-parti”. Her tildeles hvid og sort henholdsvis 5 og 4 minutter til hele partiet. Hvid vinder kun matchen ved at vinde partiet, remis og sort gevinst fører til, at sort fortsætter i turneringen. Man skal jo videre!

Vel var det hårde tidsvilkår, men alligevel er det usædvanligt at se så store fejl af store skakkapaciteter – endda ganske tidligt i partiet. Følg med:

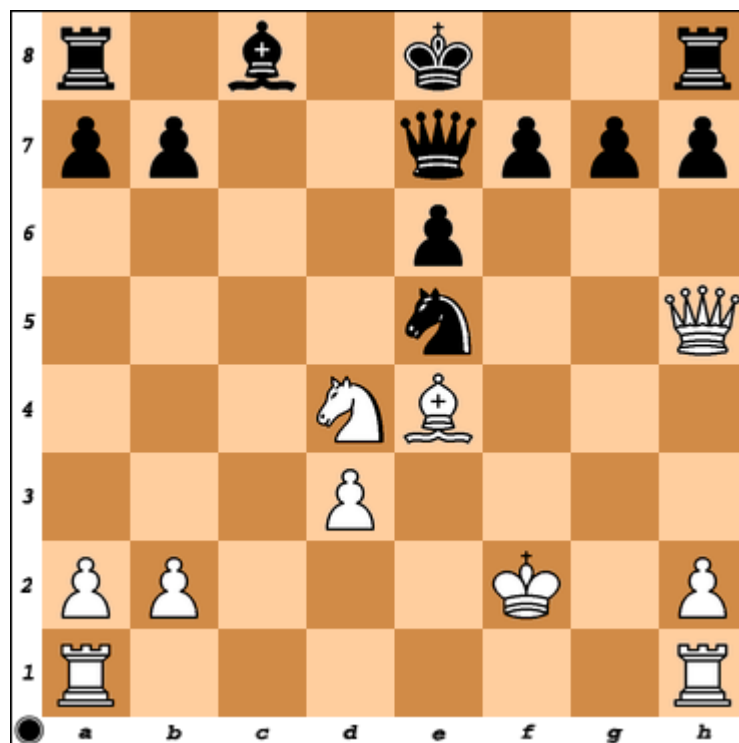
Hvid: Yu Yangyi, Kina 2763

Sort: Nikita Vitiugov, Rusland 2732

1, e4 e6 2, f4!? Et helt usædvanligt andettræk mod fransk, som givetvis er valgt af Yu Yangyi af psykologiske årsager. **2, - d5 3, e5 c5 4, Sf3 Sc6 5, c3 Sh6 6, Sa3 To springere på randen, har de mistet skakforstanden?! 6, - Sf5 7, Sc2 d4 8, Ld3 Sh4?!** Langtfra godt – 8, - Dd7 eller 8, - Db6 er fornuftigere. Vi er virkelig kommet ud på skakkens overdrev i denne stilling:

Efter en særpræget åbningsfase, man ikke skal bruge som pædagogisk eksempel i sine skoleskaktimer, kommer hvid nu helt galt af sted med **9, Le4??** Absolut ingen i Skørping Skakklub ville have valgt dette dårlige træk. Der må virkelig have været nerver på. Kort rokade havde været sundt. **9, - Sxg2+ 10, Kf2 Sxf4** To minusbønder og en ikke-eksisterende kongestilling. Men i lyn kan man jo altid prøve på at lykkes med en eller anden form for modspil. **11, d3 Sg6 12, cxd4 cxd4 13, Lg5 Le7 14, Lxe7 Dxe7 15, Scxd4 Scxe5 16, Sxe5** Computeren fortæller, at sort heromkring fører med omkring 4½ bonde. **16, - Sxe5 17, Dh5?** Truer selvfølgelig springeren på e5, men ellers ikke noget dybsindigt. Samtidig er trækket en decideret fejl, som giver sort mulighed for at vinde en officer.

17, - Sd7?? Mon ikke i hvert fald halvdelen af Skørpings medlemmer havde fundet gevinsttrækket her, nemlig det egentlig ganske simple **17, - Dc5**, som vinder yderligere en officer. Paraden **18, Ke3?** dur jo ikke pga. **18, - Sc4+** med gevinst af den hvide dronning på h5. I så fald giver computeren sort en fordel på ca. 8 points, nu må han tage til takke med +3, som er godt nok, men ikke altid i lyn. **18, Thg1 Sf6?** Her er **18, - Df6+** **19, Sf3 Dxb2+** lang mere enkelt. Eventuelt kunne sort indskyde træk **g7 – g6** før dronningskassen. Efter sorts aktuelle valg i træk 18 vurderer

computeren nu stillingen som næsten lige. Den hvide kongestilling er ikke så skrøbelig, som den ser ud ved første øjekast. **19, De5 Sxe4+ 20, dxe4 f6 21, Dh5+ Df7 22, Dc5 De7 23, Dxe7+ Kxe7 24, Txx7 Kf8** Efter at have været helt ude i tovene har hvid fået fat i kampen igen og opnået en klar slutspilsfordel, der giver ham håb om den krævede gevinst. Sort må have været helt demoraliseret her, men måske har han slet ikke været klar over, hvor stor fordel han havde kunnet opnå for en halv snes træk siden? For en ordens skyld tager vi de sidste 15 træk med, hvor Yu Yangyi får vist, at han godt kan spille slutspil. **25, Tag1 e5 26, Sb5 a6 27, Sc7 Tb8 28, Sd5 f5 29, Sf6 fxe4 30, Tc7 Lf5 31, Tgg7 Lg6 32, Tgd7 b5 33, h4 h5 34, Tg7 Tc8 35, Tg8+ Txx8 36, Txc8+ Kf7 37, Sxx8 Ke6 38, Ke3 Kd7 39, Ta8 Lf5 40, Txa6** og nu opgav en rystet sort. **1 – 0**

Noter: HA

Partiet viser selvfølgelig, at selv de allerbedste kan lave store fejl, når de er presset på tid eller af partiets vigtighed, som det var tilfældet her. Men vi andre kan også trøste os lidt med, at ”de gode” så sandelig også kan begå fejl og bommerter.

Senere kom Yu Yangyi i finalen, som han dog noget overraskende tabte til Teimur Radjabov fra Rusland. Radjabov var en af de allerstærkeste for 10 – 15 år siden, men er siden forsvundet fra rampelyset. Nu er han åbenbart på toppen igen. – Nr. 3 og 4 blev henholdsvis Aleksander Gristjuk fra Rusland og Jeffrey Xiong fra USA.

Løvfaldsturneringen 2019 v/HA

Oprindeligt havde 18 spillere meldt sig til årets løvfaldsturnering, men et sent afbud bragte tallet ned på 17. Antallet af grupper, nemlig 3, blev der dog ikke ændret ved. I denne udgave af klubbladet må vi nøjes med at bringe resultaterne. Et par interessante partier fra turneringen følger i det næste nummer. De 3 slutstillinger:

Gruppe 1:

1. Peter Mikkelsen, Skørping	4 p
2. Niels Chr. Davidsen, Skørping	3½ -
3. Ture Jungberg Nielsen, Aalborg	2½ -
4. Arne Fjordside, Aalborg	2 -
5. Benny Grønhøj, Aars	1½ -
6. Henning Larsen, Aars	1½ -

Gruppe 2:

1. Rasmus Thor Kristiansen, Skørping	4½ p
2. Allan Toftegaard Christensen, Skørping	3½ -
3. Jakob Søgaard, Skørping	3½ -
4. Jørgen V. Schacht, Skørping	2 -
5. Dan Christensen, Sorø	1 -
6. Per Jacobsen, Aalborg	½ -

Gruppe 3:

1. Jens Ole van de Weerd, Aalborg	4 p
2. Bent Kargaard Nielsen, Skørping	2 -
3. Gunner Poulsen, Tranum	2 -
4. Stener Mousten, Skørping	1 -
5. Peter Duun Kristensen, Nørresundby	1 -

Alle 3 grupper var i praksis afgjort inden sidste runde, da henholdsvis Peter, Rasmus og Jens Ole havde lagt usædvanligt godt fra land. De holdt da også føringen hjem, ja Jens Ole scorede endda maksimum. Skørping tog sig usædvanligt godt for retterne i år, men stod dog også for 8 ud af de 17 deltagere.

Ved afslutningen delte Rasmus præmier ud. Faktisk var der afsat en præmie til hver deltager, men nogle stykker havde været lidt for ivrige med at drage hjemad, så snart de havde spillet deres sidste parti. Nå skidt, klubben kan bruge vinen på et senere tidspunkt!

Rasmus lovede desuden, at der trods det lidt begrænsede deltagerantal bliver arrangeret flere løvfaldsturneringer i fremtiden. Om to år, hvis alt går som normalt, men måske allerede i 2020, hvis Larsens Mindeturnering ikke gennemføres til næste år.

Og så var det hyggeligt at se de gamle kendinge på Eurotechnic, heriblandt Henning Larsen, som *altid* har stillet op samt Dan Christensen, Sorø og de nordjyske veteraner Gunner Poulsen og Peter Duun Kristensen.

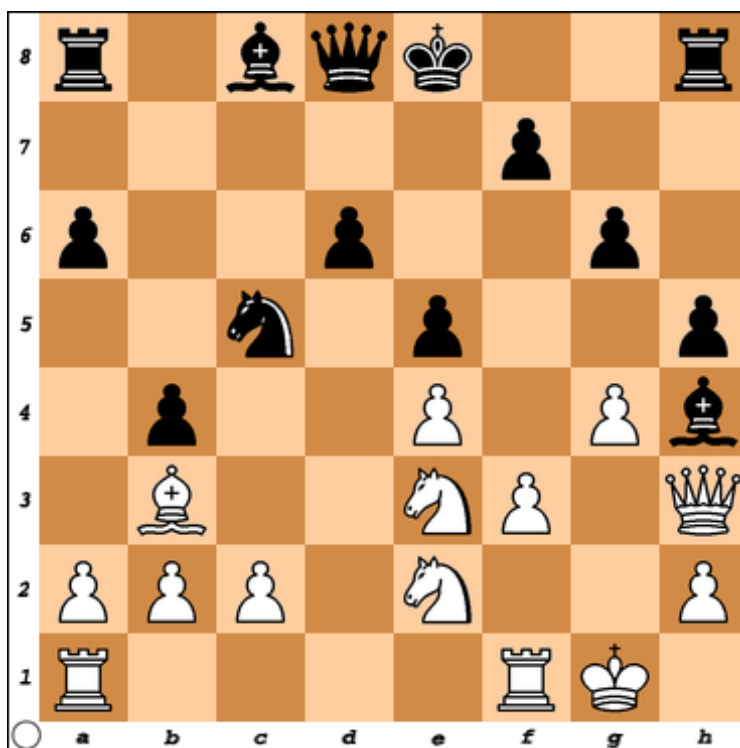
Parti fra løvfaldsturneringen/ NC

Fra den unge Aalborg spiller Ture Jungberg har jeg modtaget følgende parti der blev spillet i 1. runde fredag aften den 11. oktober 2019

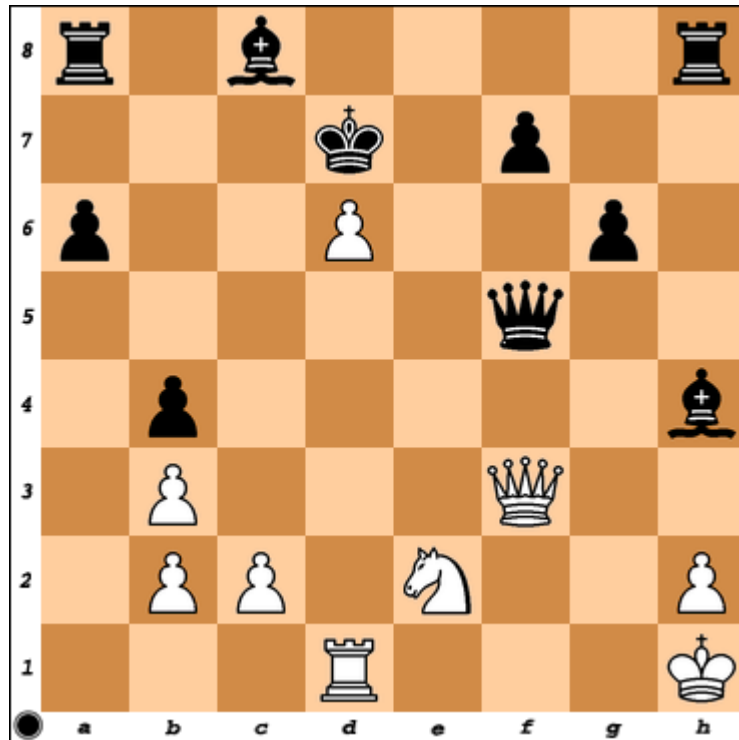
Hvid: Benny Grønhøj

Sort: Ture Jungberg

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lc4 godt træk, men hvid skal passe på b5 **6. - e6 7. Lg5 Le7 8. 0-0 b5 9. Lb3** Hvid skal spille Lxe6 **9. - Lb7 10. Dd3 Sbd7 11. Dg3 Sa4** er bedre **11. - b4 12. Lxf6 Lxf6 13. Sce2 Sc5 14. f3 e5 15. Sf5 g6 16. Se3 Lh4** Nu tager sort teten og presser hvid i defensiven **17. Dh3 Lc8 18. g4 h5**

19. Dg2? Hvid skulle have spillet Kh1 for at forhindre 19. - Sxb3 og derefter sorts 20.Db6 19. - Sxb3 20. axb3 Db6 21. Tad1 Dxe3+ 22. Kh1 Ke7 23. Td3 Dg5 24. Tfd1 hxg4 25. f4 exf4 26. e5 f3 27.Txf3 gxf3 28. exd6+ Kd7 29. Dxf3 Df5

30. Dxa8 Db5! 31. Kg1 Dxe2 32. Da7+ Ke6 33. Tf1 Dg4+ 34. Kh1 De4+ 35.Kg1 Lb7 0-1

Noter: Ture Jungberg

Herover de to kombattanter Benny til venstre og Ture til højre

Løsning forside diagram: Spillerne er nået til træk 34 og hvid spiller nu; **34.Txh7!** sort opgav, da han enten går mat eller taber dronningen. 34. - Dxh7 35.De8+ Dg8 36.Th1 og mat eller 34. - Kxh7 35.Th1+ Kg8 36. Dxd5+ Df7 (36. - Kf8 37. Th8+) 37. Sh6+

En hilsen fra Claus Jacobsen v/HA

Klubbladet har telefonisk kontaktet Claus Jacobsen for at høre, hvordan man kan leve et liv uden skak. Claus fortæller, at det *kan* lade sig gøre, når man nu er nødt til det. Årsagen til, at han trak sig som bestyrelsesmedlem i Skørping Skakklub i foråret 2019 var, at hans kalender simpelt hen var stærkt overbelastet. Arbejdet i Arden-Hallen samt flere andre aktiviteter var årsag til, at der ikke var tid nok til at spille skak, ja selv bestyrelsesmøder var det vanskeligt at presse ind i den overbookede kalender. Derfor var det nødvendigt at frasige sig posten i Skørping Skakklubs bestyrelse, her blev Jonas Bilstrup som bekendt indvalgt i stedet på sidste general-forsamling.

Er der så håb om at se ham igen inden for en overskuelig fremtid? Det siger han klart *ja* til. Lysten til at spille skak er i høj grad stadig til stede, og han lover, at han helt sikkert vender tilbage til skakbrættet igen. Dels bliver de to piger derhjemme med tiden ældre og kan – og vil nok også gerne – derfor i stigende grad klare sig selv. Og så har det gennem de seneste år været så uheldigt, at hans bedre halvdel, Majken, som læser kunsthistorie i Aarhus, er kommet specielt sent hjem lige præcis mandag henimod aften. Når hun bliver færdig med sin bachelor til sommer, er der udsigt til, at situationen bedres.

Claus er derfor overbevist om, at det kun er et spørgsmål om tid, før han atter dukker op ved brættet med de 64 felter. Han er stadigvæk passivt medlem af klubben, og beder klubbladet sende en hilsen fra ham til de øvrige medlemmer.

Skakbrætsten i middelalderkirker - en uløst gåde/ NC

Der var engang man sagde, at da fanden blev gammel gik han i kloster. Lidt det samme med undertegnede, der nu de sidste 5 år har haft min daglige gang på diverse kirkegårde og kirker grundet arbejde disse steder. Jeg har altid (hjemmefra) fået at vide man skulle have øjne og ører åbne for hvad man så og hørte på sin daglige færden. Så efter at have arbejdet 2 dage ugentligt på Veggerby Kirkegård i tre år, bemærker jeg "pludselig" at der over døren ind til Koret er indbygget et skakbræt, dog ikke lige i 8x8 felter men tilhugget buen over døren. Jeg har søgt lidt på emnet og fundet ud af at der på mange nordjyske kirker sidder skakbrætter i murene.

Hvad er skakbrætsten?

Skakbrætsten eller skaktavlkvadere forekommer i et halvt hundrede danske kirker. De er anderledes fra almindelige kvadersten idet de er behandlede i overfladen, således der fremkommer mørke og lyse kvadratiske eller rektangulære felter. I nogle tilfælde er behandlingen ret overfladisk, mens der er tydelige niveauforskellige mellem de lyse og mørke felter på andre af kvadrene.

Antallet af felter varierer. Skakstenen i Giver kirke har 24 felter. Den i Nørre Tranders kirke har 75 felter. Ligeledes varierer feltstørrelsen også fra sten til sten. Der kan også være forskelle i form og farve, enkelte er kvadratiske, men ellers er de rektangulære i forskellige varianter.

Udførelsen af skakstenene forekommer i forskellige kvaliteter. Selv om man tager højde for, at nogle af stenene er udført i skrøbeligere stenmateriale og måske har været mere udsat for vind og vejr end andre, så er nogle af stenene udført mere omhyggeligt og pertentligt end andre.

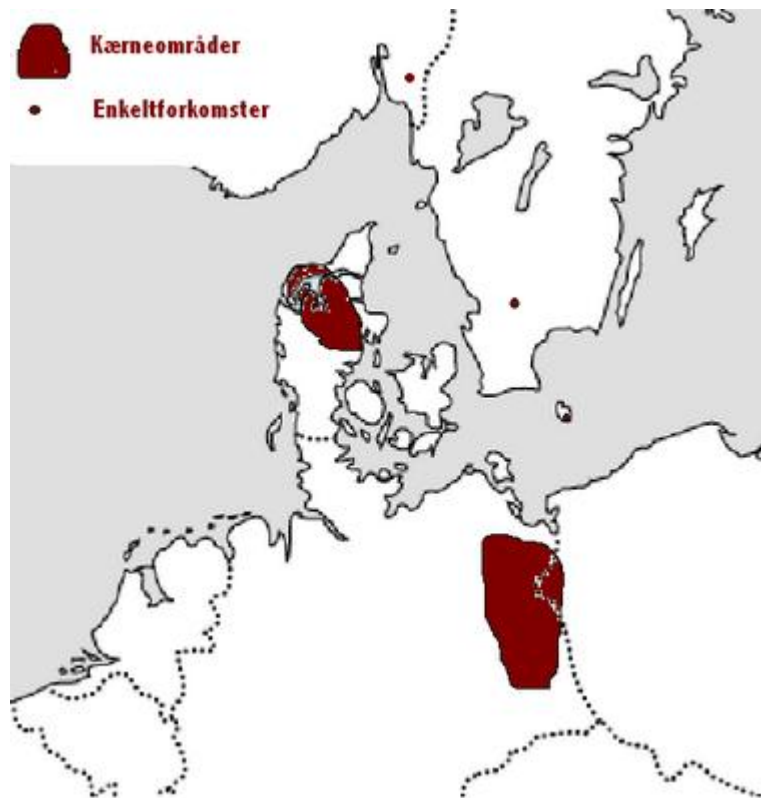
Der er almindelig enighed om, at stenene er blevet til samtidigt med kirkebyggeriet i 1200 tallet.

Hvorfor blev de lavet?

Der har været fremsat mange og fantasifulde forslag om meningen med skakstenene. At der har været en sådan kan man godt gå ud fra. Det har ikke været det rene tidsfordriv, og de er heller ikke kun anbragt af dekorative årsager. Med erkendelsen af, at de nu findes i to geografiske områder i Europa, vil man kunne se bort fra teorien om, at det er en bestemt adelsfamilies våbenmærke. I Danmark er Thrugotslægten, og i Tyskland Askanislægten nævnt som mulige ophavsmænd. Der har også været fremsat den tanke, at der var tale om en slags svendeprøver, der i så fald har afsløret de forskellige håndværkers vekslende faglighed og dygtighed. Ideen om at der er tale om en bestemt munkeordens mærke holder af flere grunde ikke, og det samme må nok konkluderes om både regnebræt og spillebrætforslag.

På en eller anden måde har skakbrætstenene symboliseret tanker, der har været kendte af de mennesker, der så stenene. De lyse og mørke felter kan rumme stærkt symbolindhold: liv/død, himmel/jord, ondt/godt - og den folkelige overlevering om stenene som "fandens spillebræt" er egentlig heller ikke så langt fra symboltanken!

Hvor findes de?

I Danmark er der indtil videre registreret 48 kirker med tilsammen 67 skakbrætsten, idet 11 af kirkerne har 2 eller flere skaksten. Flest har Sønderhå kirke med ikke mindre end 4 skakbrætsten. Skallerup, Nørre Tranders og Vivild har alle tre skaksten.

Stenene med skakbrætmønster er placeret i kirkernes udvendige murværk, men på meget varierende pladser i murværket. Skakbrætsten kan forekomme på både tårn, skib, kor, våbenhus og apsis, og de ses vendt mod alle fire verdenshjørner. I Povls kirke, Tilst kirke og i Lerbjerg kirke er de placeret som karmsten i en indgangsportal.

Ser man på den geografiske placering er det påfaldende, at med en enkelt undtagelse - Povls kirke, er alle danske kirker med skakbrætsten placeret i Nørrejylland - mere præcist i et bredt bælte, der strækker sig fra Thy og Hanherred over mod Århusområdet. Der er ingen eksempler fra det sydlige Jylland eller fra Fyn og Sjælland. Nogen tilfredsstillende forklaring på denne fordeling er ikke givet endnu.

Gåden er ikke blevet mindre af, at man i Tyskland og Polen også har fundet skakbrætsten i op mod et halvt hundrede kirker fra 1200-tallet, men også her forekommer de i et afgrænset område på begge sider af Oder flodens løb.

Såvel danske som tyske kirker med skakbrætmønstre er fra samme periode, og i begge områder må man gå ud fra, at skakstenene er blevet til i forbindelse med kirkernes opførelse. Det er svært at forestille sig, at der ikke skulle være en sammenhæng mellem forekomsten af det samme fænomen i de to områder. Det hører også med, at der findes enkelte eksempler på skakbrætsten på både norsk og svensk grund.

Skakbrætstenen i Veggerby kirke

Og her fra Nørbæk kirke i nu Randers kommune.

Holdskak, STYRKELISTE for sæsonen 2019-2020

D-1	01.	Richard Lilja	2096
D-2	02.	Peter Mikkelsen	2106
D-3 *	03.	Niels Chr. Davidsen	1917
D-4	04.	Mark Torpegaard Jensen	1857
	05.	Johannes Struijk	1852
	06.	Jacob Fog	1848
D-5	07.	Regnar Simonsen	1837
D-6	08.	Jon Johnsen	1808
	09.	Arne Christensen	1775
2-1 *	10.	Søren Hauge	1769
D-7	11.	Jørgen V. Schacht	1713
	12.	Martin Olsen	1705
2-2	13.	Allan Toftegaard Christensen	1687
D-8	14.	Bo Bøgh Lassen	1667
	15.	Hans Andersen	1656
	16.	Brian Pedersen	1600
2-3	17.	Sven Erik Østergaard	1578
	18.	Jonas Bilstrup	1571
2-4	19.	Jesper Hansen	1547
	20.	Rasmus Thor Kristiansen	1545
	21.	Lars Jørgensen	1539
	22.	Heine Kragelund	1534
2-5	23.	Jakob Søgaard	1530
2-6	24.	Patrick Lemonnier	1486
3-1	25.	Jesper Møller	1475
3-2 *	26.	Peter Langeland	1447
3-3	27.	Rasmus Røge	1425
	28.	Erik Ø. Knudsen	1391
3-4	29.	Bjarni Sørensen	1266
	30.	Paulius Andriuskevicius	1187

	31.	Preben Jørgensen	1164
	32.	Poul Erik Kristensen	1159
4-1 *	33.	Bent Kargaard Nielsen	1157
4-2	34.	Louise Malthe Mygind	1129
4-3	35.	Stener Mousten	1088
	36.	Jens Müller	1057
	37.	Erik Press Christensen	1039
	38.	Leif Larsen	1026
	39.	Allan Jensen	1000
	40.	Henrik Dalsgaard	957
	41.	Hans Gullestrup	942
	42.	Daniel Iversen	800
	43.	Iben Hermund	1000
	44.	Alexander H. M. Kristensen	935
	45.	Keld Gammelgaard	795
	46.	Paul Gøtttsche	1000

En * ud for en spiller betyder, at vedkommende er holdleder. De 4, der har påtaget sig dette ansvar er altså henholdsvis Niels Chr. Davidsen, Søren Hauge, Peter Langeland og Bent K. Nielsen.

Partier fra Arkivet/NC

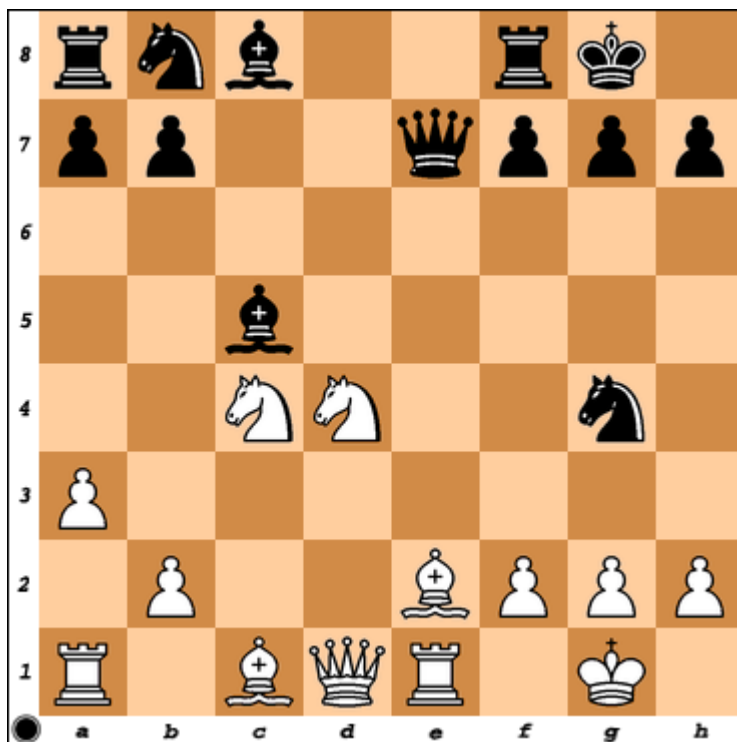
Følgende parti er spillet i foråret 1986 i en holdkamp mod Aalborg Skf. Partiet er et af de få nederlag som Aalborg 1 i mesterrækken overhovedet måtte indkassere i dette års turnering og det var mod en Skørping spiller, hvor Arne Søgaard er helt på toppen. Det havde ellers været en sløj start bemeldte Sætergut havde fået på holdturneringen i efteråret, men efter jul stod Søgaard for flere trestjernede præstationer. Vi følger;

Hvid: Hans Engen Aalborg 1

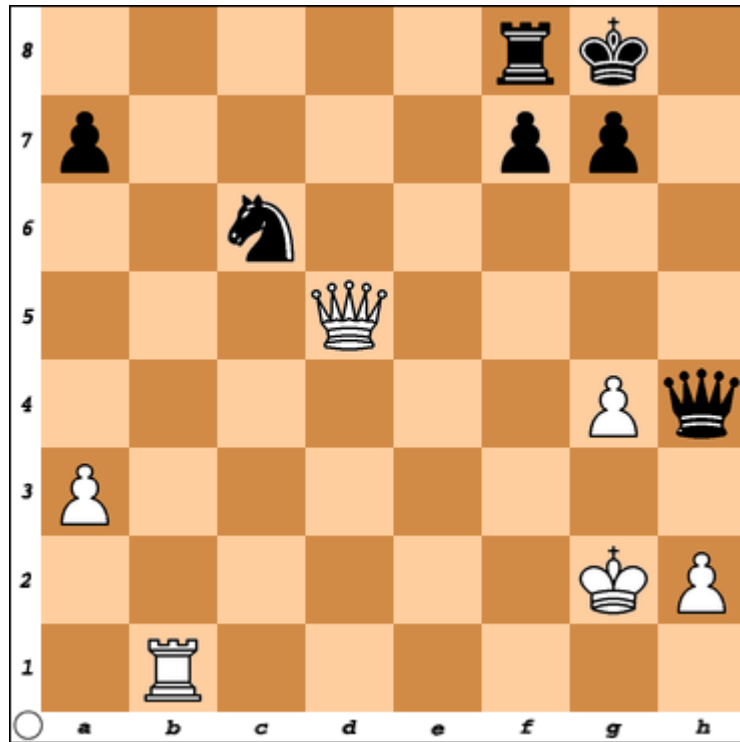
Sort: Arne Søgaard Skørping

1. e4 c5 2. d4 Det skarpeste. Hvid er villig til at ofre en bonde mod at få lynhurtig udvikling. **2. - cxd4 3.c3 d5** En udmærket måde at afslå gambitten på. Andre muligheder er **3. - dxc3** eller **3. - d3!?** **4. exd5 Dxd5 5. cxd4 e5 6. exd5** Denne

stilling, hvor centrum efter blot 6 træk står gabende tomt for bønder med kombinationsmuligheder en masse er kun sjældent forekommet. I 50'erne spillede et par gange partier med 6. Sf3 6. - Dxe5 7. Le2 Lb4+ 8. Sd2 Sf6 9. Sgf3 De7 10. 0-0 0-0 11. a3 Ld6 12. Te1 Sg4 kanonerne er kørt i stilling på bakketoppene, og nu følger en prøvesalve. Dette springerudfald er typisk Søgaardsk - heller ikke altid lige godt, men denne gang lønner det sig senere. 13. Sc4?! 13. b4 er nok nødvendigt for at forhindre den følgende udvikling. 13. - Lc5 14. Sd4

14. - Sxf2! 15. Kxf2 Df6+ pointen 16. Lf3 Lxd4 17. Le3 Sc6 18. Db3 Le6 Søgaard må et eller andet sted have læst, at bindinger er godt. 19. Dxb7 Ld5 20. Db5 Lxf3 21. gxf3 Lxe3 22. Sxe3 Tab8 Sort kunne også brillere med 22. - Dxf3+ 23. Kxf3 Sd4+ og 25. - Sxb5, men dette er mere effektivt. 23. Dd5 Dh4+ 24. Kg1 Txb2 25. Sg4 h3 26. Tfb1 en bitter pille at sluge, men hesten kan ikke hoppe. 26. - Txb1+ 27. Txb1 hxg4 28. fxg4

De sidste træk fortaber sig i kragetæer, men kendsgerningen er, at Søgaard vandt.

0-1

Noter her i 2019 NC

Fra kampene søndag formiddag i Løvfaldsturneringen.
Til venstre NCD mod Henning Larsen, bagved Ture mod Arne.

KALENDER

mandag	14.10	Efterårsturneringen, udsatte partier
lørdag	19.10	Grand Prix-turnering i Frederikshavn
mandag	21.10	Efterårsturneringen, 7. runde
lørdag	26.10	Junior Grand Prix i Aars
søndag	27.10	Kjellerup – Skørping 1
mandag	28.10	Skørping 3 – Jetsmark 3
mandag	28.10	Skørping 4 – Tranum 1
tirsdag	29.10	Sæby – Skørping 2
mandag	04.11	Pokalturneringen, 1. kvalifikationsrunde
lørdag	09.11	Grand Prix-turnering i Sæby
mandag	11.11	Skørping 2 – Aars 2
mandag	11.11	Aars 3 – Skørping 4
torsdag	14.11	Nørresundby 3 – Skørping 3
lørdag	16.11	Junior Grand Prix i Brønderslev
søndag	17.11	Skørping 1 – Aalborg 2
mandag	18.11	Pokalturneringen, 2. kvalifikationsrunde
lørdag	23.11	Grand Prix-turnering i Nørresundby
mandag	25.11	Aars 2 – Skørping 2
mandag	25.11	Skørping 3 – Brønderslev 2
mandag	25.11	Skørping 4 – DSA1
søndag	01.12	Aalborg 1 – Skørping 1
mandag	02.12	Pokalturneringen, semifinaler og finale; ”fri leg” for de øvrige
lørdag	07.12	Junior Grand Prix i Jetsmark
mandag	09.12	Forårsturneringen, 1. runde
mandag	16.12	Julehygge og lynmesterskab
lørdag	28.12	Julefrokost

REDAKTION:

Niels Chr. Davidsen 53 29 97 45

ncdhellum@mail.dk

Hans Andersen 29 62 77 17

hansandersen53@gmail.com

Tak til: Jacob Fog, Rasmus Thor Kristiansen, Lars Jørgensen, Brian Pedersen, Jon Johnsen, Peter Langeland, Ture Jungberg, Claus Jacobsen og fotograf m.m. Bent Kargaard Nielsen